

اوضاع جهانی

بعد از شکست امپریالیزم در ویتنام

شکست وارد بر امپریالیزم در ویتنام، اثر صعود جنبش ضد جنگ ایالات متحده را در ایجاد موقعیت کاملاً تازه بین المللی چندین برابر نموده است: امپریالیزم آمریکا در حال حاضر عاجز از ایفای نقش یاسبان جهان. سرمایه داری، از طریق اعزام جسیم سربازان آمریکائی به منظور مداخله در جریان انقلابات یا جنگ های داخلی است و برای مدتی این چنین خواهد ماند.

اما هیچ قدرت امپریالیستی دیگری، از آلمان غربی گرفته تا ژاپن، چه برسد به "اروپای کاپیتالیست متحد"، که هنوز به شکل دستگاه دولتی و اختناق وجود ندارد، امروزه قادر نیست جایگزین امپریالیزم آمریکا که موقتاً تضعیف گشته، گردد. نتیجه ی این امر نه تنها بحران حادث رهبری بورژوازی جهانی به طور اعم، بلکه تغییر نوین بر اهمیت تناسب جهانی نیروها نیز می باشد. برای نخستین بار، از زمان شروع دوره ی انحطاط سرمایه داری، انقلاب پرولتاریائی در کشورهای صنعتی موقتاً از مداخله ی نظامی حجیم خارجی در امان است. ما این مزیت عظیم تاریخی را مدیون عزم حماسی و انقلابی توده های ویتنامی می باشیم. این قدردانی دینی است که تمام انقلابیون به انقلاب ویتنام مدیون می باشند. بنا بر دلایلی که در بالا ذکر گردید، و به شکست های وارد بر انقلاب علیه استعمار از سال ۱۹۶۵ و به ضعف هنوز شدید جنبش انقلابی در سایر نقاط آسیای جنوب شرقی، مربوط می شود، در اروپای کاپیتالیستی بیش از هر نقطه ی دیگر، تأثیرات این موقعیت نوین بین المللی، به مدت کوتاهی برای صعود انقلاب سودمند واقع خواهد شد.

لیکن، آگاهی در مورد این تغییر در اوضاع جهانی می بایست با چندین تأمل معتدل گردد.

بالتر از همه، این یک تغییر گذار است. غیرمسئولانه خواهد بود اگر تصور کنیم که امپریالیزم به طور قطعی فلج گردیده است. امپریالیزم در تجدید برقراری شرایط سیاسی داخلی ای که به آن اجازه دهد از نیروی قابل ملاحظه ی نظامی و تکنولوژیکی تحت اختیارش استفاده کند، تقلا خواهد نمود. ولی برای این امر به زمان احتیاج دارد، زمان برای تغییر اوضاع داخلی در ایالات متحده، اروپای غربی و ژاپن، در خلال این فرصت امکان انقلاب سوسیالیستی شدیداً افزایش خواهد یافت. و اگر مبارزات طبقاتی که اکنون در جریان است و یا در شرف آغاز است به پیروزی و نه شکست پرولتاریای اروپائی منجر گردد، موقعیت بین المللی بیش از این به زیان امپریالیزم و کاپیتالیزم تغییر خواهد نمود.

علاوه بر این، چیزی که مطرح است یک تغییر ناکامل است. گفتیم که بعد از صعود جنبش ضد جنگ در ایالات متحده و شکست امپریالیزم در ویتنام، امپریالیزم آمریکا دیگر قادر به اعزام توده های سپاهیان پیاده نظام علیه جریان انقلابات نیست. ولی این به آن معنا نیست که نمی تواند از راه های دیگر مداخله ی نظامی کند. هنوز "اتکاهای" مقتدر... نظیر ارتش برزیل، ایران و زانیر در اختیار دارد، که به علت پیروزی موقت ضد انقلاب در این کشورها، می تواند اقلأً برای مدتی، موثرانه علیه رشد انقلابی در کشورهای مجاور اقدام کند. و یک تهدید اضافی وجود دارد که امروزه مشخص تر و وحشتناک تر از همیشه گشته: یعنی تهدید استفاده از اسلحه های تاکتیکی اتمی علیه مردمان قیام کننده. ماهیت این اسلحه های اتمی و عواقب استفاده ی آن (نه تنها عواقب مادی بلکه هم چنین سیاسی و روانی) چنان می باشند که این تهدید فقط می تواند در موارد بسیار نادر و برگزیده ای به کار برده شود. ولی اخطار شلزینگر، وزیر دفاع ایالات متحده می بایست جدی تلقی گردد. امپریالیزم افکار عمومی آمریکا را برای استفاده از اسلحه های اتمی علیه انقلاب مستعمراتی،

حداقل در دو مورد، آماده می سازد: در مورد بروز جدید جنگ داخلی در کره و در صورت تهدید نابودی قریب الوقوع دولت صهیونیستی اسرائیل. هیچ چیزی دال بر این امر نیست که این تهدید در سال های آینده در محدوده ی این دو مورد باقی بماند.

و بالاخره، یک اسلحه ی ضدانقلابی مداخله وجود دارد که تمامی مؤثر بودنش را حفظ نموده و هر چه مداخله ی نظامی مستقیم دشوارتر می گردد، از آن مرتب تر استفاده خواهد شد. و آن اسلحه ی فشار سیاسی، خفه کردن مالی، سعی در از پا انداختن انقلاب است. در مورد چندین کشور شبه مستعمره و امپریالیستی، اثرات روانی و سیاسی این اسلحه حتی از اثرات آنی مادی آن وحشت زاتر می باشد. این وظیفه ی انترناسیونالیست هاست که طبقه ی کارگر بین المللی و توده های دنیا را برای فراگیری واکنش به این اسلحه آماده سازند، اسلحه ای که استفاده ی آن بمانند بمباران وحشیانه یا اعزام سپاهیان به منظور مداخله، عکس العمل وسیع و خود به خودی را بر نمی انگیزد.

ارنست مندل

بیست ژوئیه ۱۹۷۵

منبع: کندوکاو

بازنویس: یاشار آذری

آدرس انترنتی کتابخانه: <http://www.javaan.net/nashr.htm>

آدرس پستی: BM IWSN, London WC1N ۳XX, UK

ایمیل: yashazarri@yahoo.com

مسئول نشر کارگری سوسیالیستی: یاشار آذری

تاریخ بازنویسی: ۱۳۸۵